

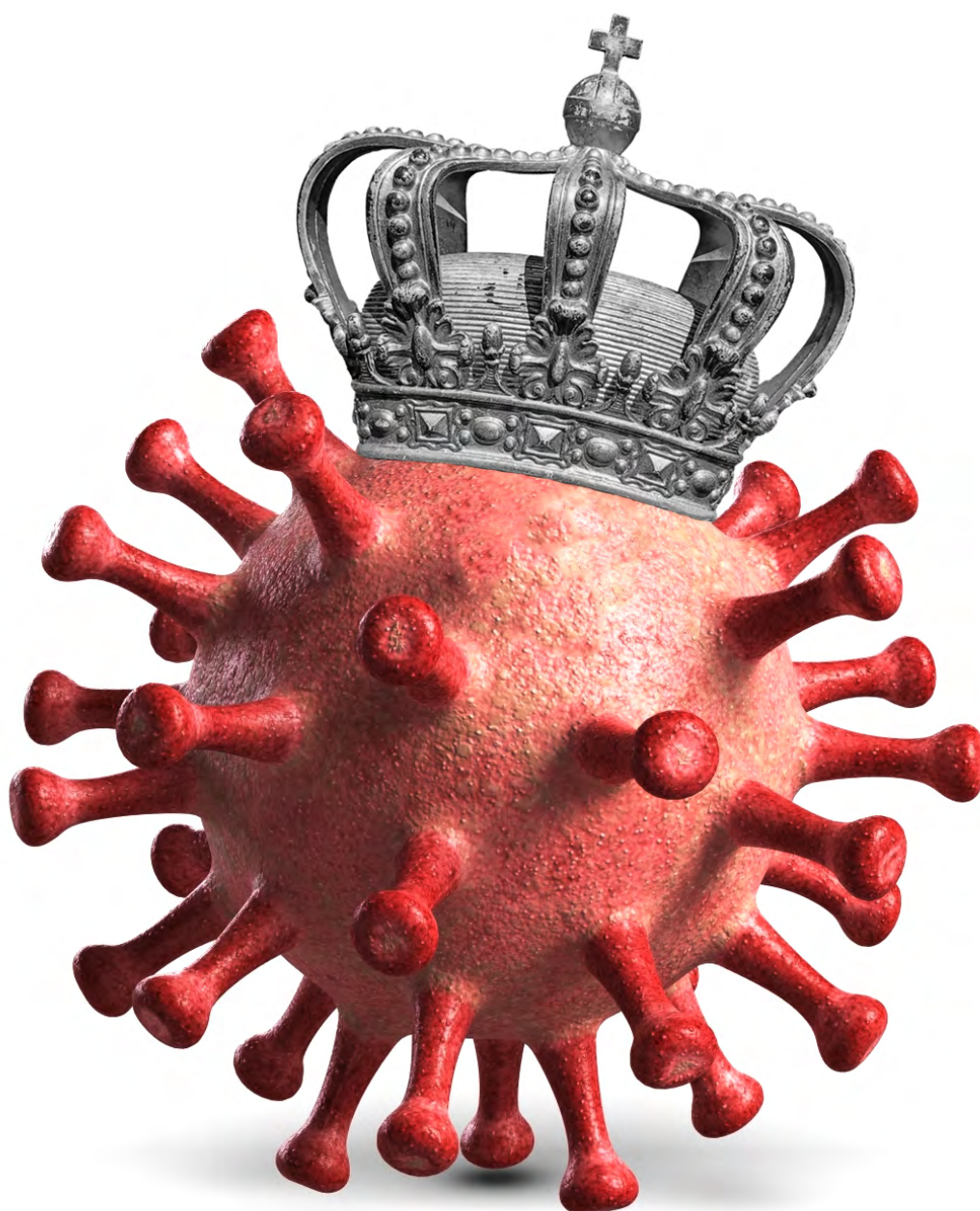
NÚM. 14

2n TRIMESTRE

CURS 2020/2021

ÀGORA UPF

LA REVISTA DEL CONSELL D'ESTUDIANTS



Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Consell
d'Estudiants

Continguts

04

CONSELL D'ESTUDIANTS
DE LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Per una adaptació
d'excel·lència



06

BERNAT HERRÁNDIZ I SERENTILL

La universitat
i la inestabilitat
(de la pandèmia)

08

Barcelona Debating Society

09

BERTA GALOFRÉ CLARET

El naixement d'un
nou humanisme:
la responsabilitat del jo

10

ESN

La mobilitat internacional
en temps de pandèmia

12

GUILLEM LLORET I TRIOLA

La universitat maternal

14

ORIOL OLMO / ASSAMBLEA CIUTADELLA

Estudiar és lluitar

15

HELENA CATALÁN BUSQUETS

Els grans oblidats en
temps de pandèmia: els
estudiants universitaris



17

ASSOCIACIÓ QUIRÚRGICA GIMBERNAT
(CAMPUS UNIVERSITARI DEL MAR)

18

ISABEL BEDOYA PALOP

El impacto de la COVID-19
en la universidad:
¿la educación como el
“desigualador” de las
diferencias sociales?



20

ASSOCIACIÓ TREMPATS /
ÈLIA ADROHER I LLORENS

21

JULIA LÓPEZ GARCÍA
Los mutilados

22

UNSA Barcelona /
HELENA ROBERT I CAMPOS /
AINA PATIÑO PEDROLA

El segle XXI, un segle
de crisis mundials: quin
paper té la diplomàcia
(virtual)?



24

MIGUEL ÀNGEL FAJARDO
La estatua de pixel

25

MIREIA BLANCO LÓPEZ
L'arribada de
la COVID-19 a la
comunitat universitària



26

Post-Crash UPF
De la neutralitat a la
pluralitat: l'aposta de
Post-Crash

28

RAÚL GIL MONTERO
Noves eleccions,
vells costums

29

Sopa de lletres

30

SAGU... al rescat!



Edició

Núria Foguet Civit,
Maria Escolà Sánchez
Alba Moix Vallès

Disseny editorial i maquetació
jordivilanova.com

PER UNA ADAPTACIÓ D'EXCEL·LÈNCIA.

CONSELL D'ESTUDIANTS DE LA
UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia han sigut generalment devastadores, i la nostra universitat no és precisament una excepció. Malgrat que ho pensàvem impossible, la major part de l'estudiantat fa pràcticament un any que no trepitja la UPF o ho ha fet en ocasions comptades. Cal entendre que, en el context pandèmic, s'ha agreujat la manca d'estabilitat vital d'absolutament tots els col·lectius que integren la UPF i, per això, cal fer una crida a l'empatia i al sentit comú. Aquesta no és, evidentment, una situació única o diferent de la de la resta d'universitats catalanes, però des del Consell d'Estudiants considerem necessari utilitzar els espais que ens pertoqueu per donar veu a les inquietuds pròpies d'aquells qui estudiem a la Pompeu.

La universitat hauria de garantir el seguiment de la docència a tot l'alumnat. Això passa necessàriament per flexibilitzar l'educació a través de modalitats asincròniques o amb la possibilitat de recuperar els coneixements explicats en la docència en directe, sigui presencial o digital. La docència en línia no pot ser un mal calc d'allò que es feia als campus. La universitat hauria de donar les eines al PDI per innovar i, aquest col·lectiu hauria de ser comprensiu amb les diverses situacions personals dels estudiants.

**En alguns casos,
la UPF s'ha preocupat
més de dissenyar
sistemes d'avaluació
que no pas de pensar
en maneres d'ensenyar.**



LÈNCIA

I així ha estat en molts casos. Hem de felicitar els i les docents que probablement han fet moltes hores extra per fer aquest canvi inesperat. Ara bé, davant d'una falta d'harmonització per part dels deganats i el rectorat, la majoria de decisions han quedat a les mans de cadascuna de les persones que imparteixen docència. Això ha originat greuges comparatius i situacions indesitjables causades per culpa d'assignatures amb un plantejament menys comprensiu amb la situació que viu l'alumne o, fins i tot, amb el personal, en algunes instàncies menys familiaritzat amb aquest tipus de docència que amb les seves pròpies dificultats personals.

Lamentablement, una part del professorat ha decidit suplir la manca d'hores de classe presencial amb un augment injustificat de càrrega lectiva, ignorant els drets i les situacions individuals. Més feina no implica ni més competències ni més aprenentatge per part de l'alumnat, i encara menys quan la preocupació transversal de l'estudiantat és una pandèmia mundial. En alguns casos, la UPF s'ha preocupat de dissenyar sistemes d'avaluació i no pas de pensar en maneres d'ensenyar. Aquest ha estat segurament un dels pitjors errors en l'enfocament de la gestió de la pandèmia.

No hem de treure importància a aquesta funció social de qualsevol universitat pública.

Ara bé, la universitat no és només un lloc d'estudi. Els tres campus de la UPF volen ser un nexa d'unió entre la ciutat, la cultura i el coneixement. Un punt de trobada per joves amb ganes de plantejar projectes, discutir i implicar-se socialment. És per això que amb la pandèmia no només hem perdut qualitat en la nostra docència, també ens hem quedat sense els espais de socialització que formaven un pilar indispensable del creixement personal de qualsevol estudiant.

No hem de treure importància a aquesta funció social de qualsevol universitat pública. Ara que la vacu-

nació comença a mostrar-nos un horitzó on tornem a la normalitat, hem de fer tot el possible per recuperar la vida als campus quan la situació sanitària ho permeti. Aquest serà de ben segur un dels principals reptes del nou equip de rectorat que s'elegirà pròximament. En aquest sentit l'associacionisme universitari és vital per crear aquest teixit social que ara tant ens manca i per fer de la universitat un espai de tots i per a tots, reivindicant les necessitats i drets d'aquells que formem part de la UPF i aquells que, per desgràcia, s'han trobat exclosos per la mala gestió. Participar de la universitat com a individus és absolutament essencial per construir-hi una comunitat inclusiva, resolutiva, calmada i especialment solidària.

És per tot això que exigim, tant a la direcció actual com a la que vindrà, que escolti les demandes del Consell d'Estudiants i que, ara més que mai, tingui un diàleg fluid amb tots els i les representants de l'estudiantat. Només així aconseguirem superar la crisi del coronavirus. ■

LA UNIVERSITAT I LA INESTABILITAT (DE LA PANDÈMIA)

BERNAT HERRÁNDIZ I SERENTILL

La incertesa és la principal característica de l'actualitat. A mesura que la pandèmia evoluciona van succeint una sèrie de canvis que afecten totes les esferes de les nostres vides. Cada cop és més complicat mirar a llarg termini, de fet, planificar s'ha convertit en una activitat inútil o una travessa amb ínfimes probabilitats. Inevitablement la quotidianitat és, agafant el terme de Zygmunt Bauman, més líquida del que ja era abans que la COVID-19 ho capgirés tot, tot menys els beneficis dels més rics. La incertesa també ha arribat a la universitat, i la UPF es troba, com la resta de públiques, davant d'una situació complicada.

Per començar a afrontar aquesta situació de forma col·lectiva caldria tenir un debat sobre com ha de ser la universitat i quin paper ha de tenir respecte a la comunitat educativa i la societat en general. Si es donés un procés democràtic i participatiu, i això demana revertir el pes desproporcionat que tenen les grans empreses i els gurus del neoliberalisme, crec que hi hauria un ampli consens al voltant del fet que la universitat ha de ser una institució que fomenti la creació de coneixement i que l'aporti a la societat. I tot això implica que, a curt termini, i davant d'aquesta realitat tan excessivament líquida, les decisions de la institució creïn un marc estable per a tota la comunitat educativa.

Tal com diu Bauman, l'estabilitat permet que els actors —en aquest cas estudiants, docents i personal d'administració i serveis— estableixin estratègies a curt, mitjà i llarg termini. En el nostre cas l'estabilitat és necessària perquè les estudiants encaixem la universitat a la resta d'esferes de la nostra vida. Perquè sapiguem quin temps dedicarem a estudiar i a anar a classe, quines exigències lectives tenim, què podem esperar de les assignatures, dels exàmens, etc. Segurament moltes

d'aquestes qüestions generen o han generat dubtes a moltes estudiantents en aquests últims deu mesos. És per això que la universitat ha d'afrontar la situació amb el principi rector d'aportar estabilitat a les persones. Perquè estabilitat vol dir protecció.

I sí, per força, la realitat és canviant, però la institució pot fer molt. Començant perquè totes les mesures segueixin la mateixa línia i permetin que les persones que en depenen puguin crear expectatives i no s'hagin d'aventurar a hipotetitzar sense cap indici. Qui es podia esperar uns exàmens presencials després de tot un trimestre virtual?

Igualment, cal que la universitat sigui honesta, clara i transparent. S'ha d'explicar, explicar les mesures que pren i les pautes que utilitzarà per fer-ho. De poc van servir les cartes en què el rector no va dir més que paraules boniques i emotives, però que o bé eren buides de significat o bé ningú va entendre. Decantant-me per la primera opció, volem que se'ns tracti com a persones capaces d'entendre les decisions i no com a una massa que es pot manipular amb estratègies tretes d'un llibre de comunicació institucional en temps de crisi.

Estabilitat implica també coherència. A falta d'una protecció generalitzada davant la pandèmia, han sigut les

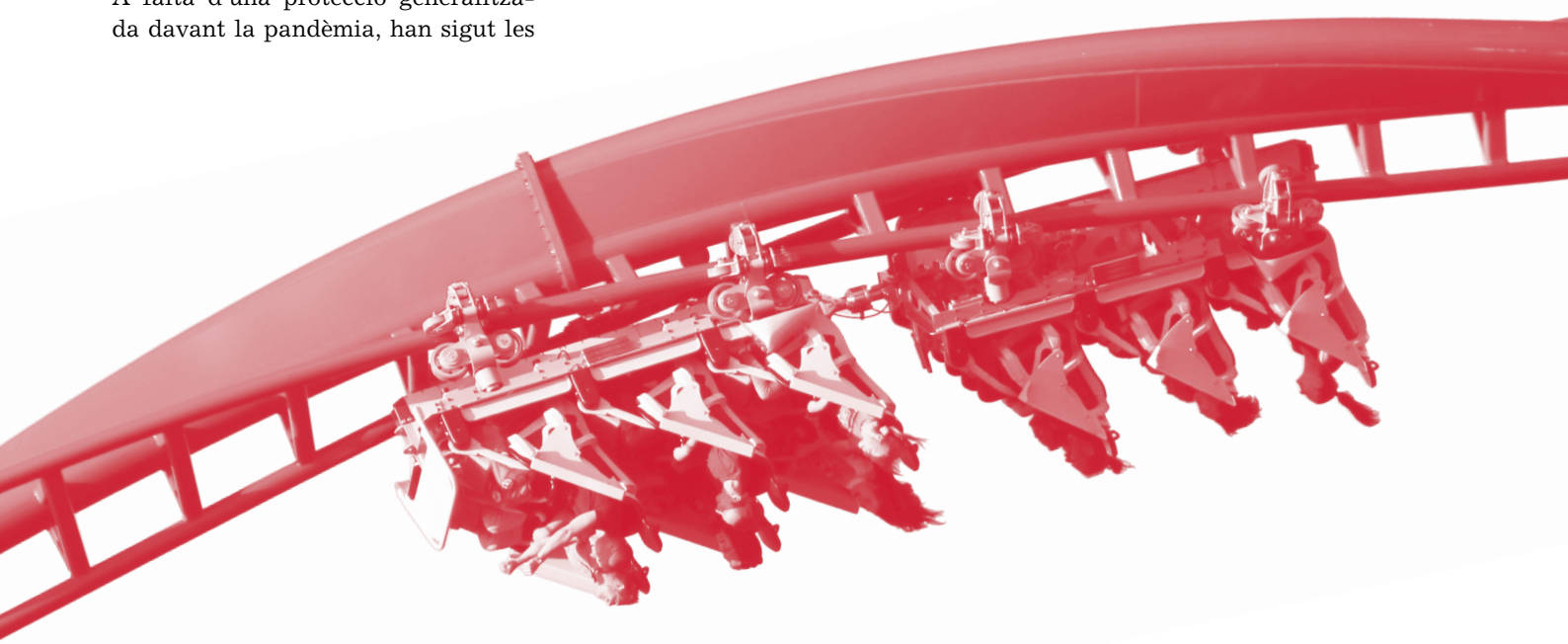
docents les qui ens han entès, ajudat i facilitat l'adaptació de les assignatures a les quarantenes, als contagis i a les responsabilitats laborals, familiars i vitals. És necessària una protecció estable i generalitzada per a totes davant de la pandèmia. Gràcies a les professores que ens tracteu com a persones, ara li toca a la universitat.

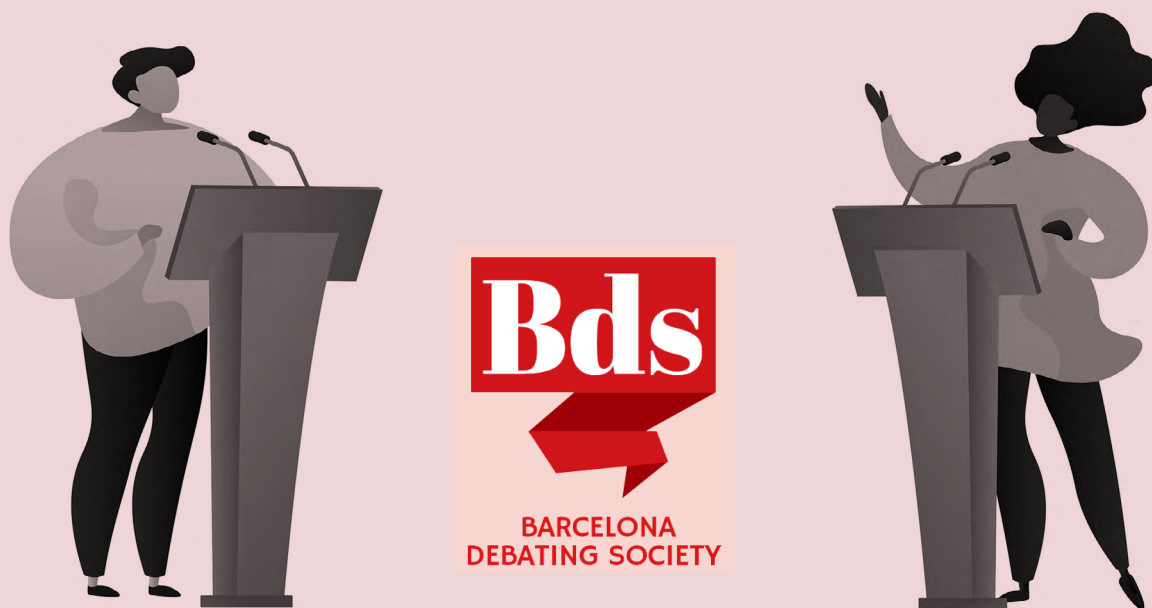
I precisament també és vital una estabilitat per a les docents. La UPF i les universitats en situacions iguals han de deixar de fer contractes de falsos associats i de tractar malament els docents, sigui quin sigui el seu estatus. Si no poden planificar a llarg termini la docència, la qualitat d'aquesta es veurà afectada i això afecta a tothom. Per crear coneixement calen professores amb contractes estables i duradors, que puguin planificar el futur i així millorar la docència que ofereixen, que també ens beneficia a les estudiantents i a la societat. Deia Bauman que per a les persones sense capital "la protecció o és col·lectiva o no existeix".

D'altra banda, més enllà de les docents, hi ha espais que aporten estabilitat i protecció. Espais nascuts de la solidaritat i l'ajuda mútua que, davant de la deriva líquida de la universitat, han mantingut un referent sòlid al qual agafar-se. Parlo d'aques-

tes organitzacions i assemblees que hi ha a la universitat que fan de xarxa perquè ningú es quedi enrere ni afrontem els problemes soles. En són clars exemples el banc d'apunts de l'Assemblea de Ciutadella, l'autodefensa col·lectiva contra el masclisme amb l'Espurna Feminista i la lluita sindical del SEPC. Aquí cal recordar que Bauman va avisar que la solidaritat, com totes les fonts de protecció, s'està perdent. De fet, ja hi ha associacions que la volen eliminar amb el pretext de despolititzar la institució, però el que busquen és eliminar aquesta protecció que dona la col·lectivitat. És feina de les estudiantents deixar que això no passi a les universitats ni enlloc.

En resum, el repte que ha d'afrontar la universitat és oferir la màxima estabilitat i protecció per a la comunitat educativa. No només per fer que les persones tinguin certes a on aferrar-se, sinó també per complir la seva funció de crear coneixement per aportar-lo a la societat. I nosaltres, les persones relacionades amb la universitat, hem de seguir fent xarxa per protegir-nos mútuament. Serà d'aquesta estabilitat de la qual sorgiran la lluita i la consecució d'una universitat, una societat i un món millor. ■





Barcelona Debating Society és una associació creada per fomentar el debat en format British Parliamentary (BP) a l'entorn universitari. Des de l'origen, la nostra activitat ha consistit a oferir cursos cada trimestre per difondre aquest estil de debat, participar en torneigs de debat BP a escala nacional i europea, celebrar dues sessions de debat setmanals per entrenar-nos i, finalment, organitzar el nostre propi torneig, el Barcelona Open, a la primavera, presencialment. Fins a la COVID-19, consideràvem la presencialitat essencial.

El debat BP es caracteritza per discursos d'una argumentació lògica i raonada, preparats en no més de quinze minuts i amb l'objectiu de defensar una posició —a favor o en contra— seleccionada de forma aleatòria respecte a un tema polèmic. Mirar a Internet durant la preparació o el debat està prohibit, el llenguatge no verbal no es puntua o valora, i la plena atenció a tots els discursos durant el debat és essencial. Com ho hem fet els clubs de debat, per passar d'un format presencial, quasi totalment en línia?

En primer lloc, tots els torneigs on teníem programat participar van ser, evidentment, cancel·lats. Va suposar això la fi dels torneigs de debat BP? Afortunadament, no. Els torneigs en format en línia van proliferar a les xarxes gràcies a la motivació dels debaters i a la plataforma *Discord*. Debatents d'arreu del món podien competir sense haver d'agafar avions i travessar fronteres i oceans. Aprofitant l'ocasió de debatre amb persones que es trobaven tan lluny com Mèxic o Equador, vam participar durant la primavera en el torneig de debat en espanyol de la UNED, així com en d'altres també celebrats en aquell període.

Per preparar-nos pels torneigs i seguir amb els debats que tant ens agraden, vam seguir durant el trimestre amb sessions

setmanals també en aquesta plataforma. Els problemes de connexió ara se solucionen amb gravacions i els quinze minuts de preparació es porten a terme amb videotrucada, intentant escurçar la distància que ens separa. El llenguatge no verbal compta menys que mai i el compromís per un debat net sense Internet, molt més.

A l'abril vam organitzar un curs destinat a fer més profitoses les llargues hores de la quarantena i fer arribar allò que el debat ens ha aportat a tot aquell a qui li pogués resultar útil. Es va titular: "Cómo decir lo que quiero decir, debate aplicado a la vida cotidiana". Sis hores de teoria i quasi vint de materials extres a canvi d'un crèdit. Amb el mateix esperit vam fer xerrades al maig de temes diversos com la creativitat i la religió i vam fer vídeos exposant la nostra activitat, un d'ells escollit per la iniciativa Eutopia.

Passat l'estiu i en començar el nou curs, vam decidir centrar-nos en un format totalment en línia per protegir-nos contra la incertesa. Seguint la nostra tradició i aprofitant el seu primer gran acolliment, vam celebrar la segona edició del curs: "Cómo decir lo que quiero decir". Amb la intenció de fer pinya amb altres grups i associacions, vam fer un debat-xerrada amb Patrimonio para Jóvenes titul·lada "Castillos en el aire", i una col·laboració amb "The Literary Space", també club de la UPF, on a l'àmbit intern es va fer una sessió i debat sobre *mental health awareness*. Les sessions de debat van passar a ser dues al mes, i les birres de cohesió, a ser jocs via *Zoom*.

Pel que respecte a la resta del curs, tornarem als debats setmanals i seguirem participant en torneigs en línia d'arreu del món. Tot i que somiem amb el moment de poder sentir la tensió a una sala de debat i que la veu de l'oposició no es talli per la falta de connexió, no deixarem que aquesta pandèmia ens tregui les ganes de debat. ■

EL NAIXEMENT D'UN NOU HUMANISME: LA RESPONSABILITAT DEL

BERTA GALOFRÉ CLARET

L'impacte de la COVID-19 ha estat profund, la pandèmia ha afectat els àmbits més recòndits de la nostra quotidianitat sense consultar-nos-ho prèviament. L'esdeveniment va succeir i, contra tot primer pronòstic, va caldre posar fil a l'agulla per tal d'habituar-nos a una realitat forana que ens penetrava fins al moll de l'os.

Vam acceptar estoicament un confinament que ens separava dels nostres vincles diaris i, a partir d'aleshores, vam veure'ns forçats a reinterpretar les relacions humanes fins a fer-nos encara més conscients de la seva complexitat. Assumir la distància no era senzill, però tampoc ho era trobar la justa mesura aristotèlica per entendre allò que l'altre podia necessitar en cada ocasió.

La dimensió ètica que s'obria envers l'alteritat es convertia o es podia convertir en un factor central. Són molts els filòsofs que han parlat d'aquest tema i la seva lectura podia ajudar-nos a il·luminar el camí. La relació amb l'altre sempre ha estat difícil, precisament perquè s'allunya de la meua comprensió, es troba fora de mi i m'és impossible entendre la seva existència al complet. Rellegint autors que em semblaven adients per

JO

a l'instant que ens tocava viure, sense voler vaig ensopegar amb Lévinas, un pensador lituà i jueu del segle xx, testimoni de les devastacions de la Segona Guerra Mundial que, inevitablement, van influenciar la seva obra; (obra) de gran component ètic. M'interessava la seva preocupació, fonamentalment metafísica, envers l'altre, però amb una dimensió moral i ètica immensa que feia patent com l'oblit de l'altre havia estat una constant al llarg de la història i filosofia occidental. La moral, pel pensador, no era una branca més de la filosofia, sinó que la considerava com la filosofia primera. L'altre, segons Lévinas, seria sempre incompreensible, motiu pel qual ens atemoreix fins a voler-lo aniquilar. El pensador, tot i que advertia d'aquesta dificultat primera, proposava el gest empàtic, fer-nos conscients de la biografia que carrega cada subjecte i

adonar-nos que l'altre no només és un objecte de coneixement, precisament perquè és subjecte i no objecte. Previ a la dominació, hi ha una possibilitat de comunicació que sols és assolible a través de la dimensió ètica que suggereix la mirada sincera cap al rostre de l'altre. El jo és responsable abans que lliure: aquesta esdevenia la proposta d'un nou humanisme, deslligat de l'egoisme i la perversió més humana. L'asimetria és inevitable, sí, però per damunt de tot, cal responsabilitat.

Lévinas m'obria un camp de visió interessantíssim que es feia més present que mai. La COVID-19 no és, de cop i volta, un moment de replantejament relacional. Fa temps que ens qüestionem els vincles afectius. Som conscients de la seva pluralitat. Però, la situació actual ha facilitat, o podria facilitar, l'autoanàlisi envers els altres, i també la nostra interacció cap a nosaltres mateixos. La pandèmia ha provocat un canvi de paradigma, com molts esdeveniments que han anat succeint al llarg de la història i d'altres que succeiran. Però, justament per les implicacions que té l'Esdeveniment —sigui quin sigui— és interessant emmirallar-se en aquells que ja n'han parlat i recollir-ne els fruits i, si pot ser, aplicar-los per a la millora del nou món. Tirar endavant és a les nostres mans. —

LA MOBILITAT

INTERNACIONAL EN TEMPS DE PANDÈMIA

Introducció

A cabava 2019 i les notícies sobre el desenvolupament de la situació derivada de la COVID-19 a la Xina, concretament a Wuhan, començaven a guanyar notorietat a la premsa, com tantes altres epidèmies que han tingut lloc a diverses parts del món. Ningú s'imaginava llavors que el que arribaria seria una pandèmia severa i les quarantenes, o el confinament domiciliari, es convertirien en el nou paradigma del nostre dia a dia.

ESN Barcelona UPF és una associació sense ànim de lucre que vetlla per la integració de les estudiants internacionals a la nostra ciutat. D'aquesta manera, l'evolució de la pandèmia tenia un efecte directe en la nostra manera de treballar i va suposar un abans i un després en la nostra tasca d'organitzar activitats culturals i lúdiques al llarg del curs. Com era d'esperar, el que va passar durant els següents mesos no ens va deixar indiferents.

Impacte inicial de la COVID-19 i la tornada a casa de les estudiants

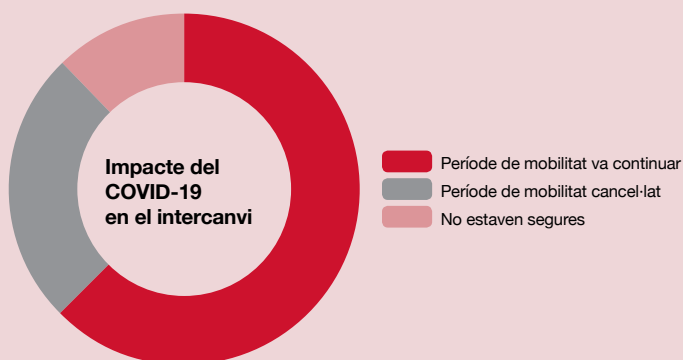
L'impacte a la nostra associació va ser notori, les primeres setmanes de confinament i d'incertesa van venir acompanyades de reunions en línia, on es plantejaven quin seria el camí a seguir i el rol que havíem d'adoptar en aquest nou context. Internament, vam haver d'anul·lar tota l'agenda que teníem programada, gestionar cancel·lacions amb empreses i proveïdors que també s'havien d'enfrontar a una situació imprevista, fet que va significar, a més, un problema econòmic que calia resoldre. D'altra banda, la naturalesa de la nostra associació ens va fer sentir responsables de fer arribar a les estudiants internacionals totes les novetats que transmetia el Govern, per tal d'estar assabentades de la situació en cada moment, forçant-nos a mantenir-nos connectades en tot moment a tots els canals que ens podien servir de font d'informació.

Amb les noves mesures decretades pel Govern, vam veure com les estudiants internacionals que formaven part de l'associació volien marxar a casa amb les seves famílies, en vista la situació que s'esdevenia. Tot i això, va haver-hi estudiants que van apostar per continuar vivint a la ciutat que els havia acollit amb els braços oberts uns mesos enre. Per totes, vam continuar la nostra activitat amb un nou enfocament.

Reenfocament inicial

En vista de la continuïtat i l'allargament de la situació sanitària, es van començar a reforçar les eines de treball en línia, ja presents, però fonamentals en aquest nou context. Eines com Google Meet o Slack es van convertir en el nostre dia a dia i d'una de les moltes assemblees extraordinàries van sorgir les primeres iniciatives en línia per l'alumnat internacional, començant per classes de cuina virtuals per continuar gaudint de la nostra gastronomia o jocs lúdics virtuals per poder mantenir el contacte entre l'alumnat i que no es perdés la connexió que havíem creat entre totes.

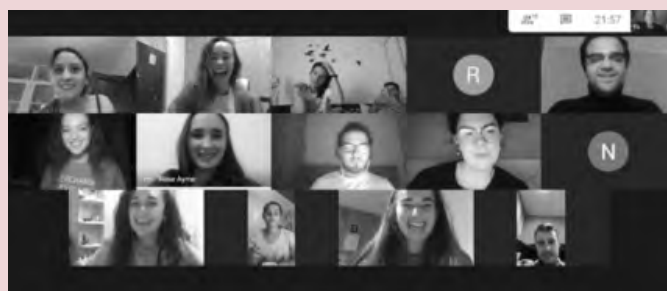




Dia a dia ens vam anar adaptant a les mesures sanitàries decretades pel Govern, i és per això que l'adaptació de les nostres activitats i serveis ha estat en contínua variació perquè, setmana rere setmana, s'imposaven noves restriccions que ens feien canviar de nou tot allò que ja havíem replantejat. En vista d'aquest problema, ESN va dur a terme un programa anomenat *Reinventat* en el qual totes les associacions d'ESN d'arreu d'Espanya vam poder compartir les nostres activitats adaptades a la pandèmia i les diferents restriccions: el nostre enginy i imaginació van ser les principals eines per tirar endavant sense deixar de banda el target per qui treballem.

Més enllà de l'impacte local

ESN és una xarxa organitzada en diferents nivells entre els quals es troba l'àmbit nacional. Des del posicionament i la incidència nacional, **ESN va desenvolupar un estudi sobre la situació de la mobilitat internacional**¹ derivada de la pandèmia del coronavirus, amb una participació de 22.000 persones i amb conclusions de forta rellevància com el fet que més d'un 40 % d'estudiants internacionals que es trobaven d'intercanvi a Espanya van sentir "bastanta" o "molta" ansietat a causa de la crisi o que un 64 % dels estudiants continuaven amb la seva mobilitat, tot i la incertesa generada per la pandèmia.



Després de veure com evolucionava la situació, i mantenint el contacte amb l'alumnat internacional, es va impulsar una iniciativa per tal d'amenitzar el sobtat trasllat de les estudiants que van tornar a casa. D'acord amb aquesta idea i de la mà amb la Universitat Pompeu Fabra, es va iniciar l'**ESN Solidarity Mechanism** que, en col·laboració amb DHL Parcel Espanya i amb el suport de l'Agència Nacional Espanyola d'Educació i Formació Erasmus+ SEPIE, va ser una experiència profundament enriquidora amb l'objectiu que les estudiants Erasmus poguessin posar-se en contacte amb voluntàries d'ESN per tal d'enviar les seves pertinences que s'havien quedat a les ciutats espanyoles als seus països d'origen. El granet de sorra que cada voluntària va posar en aquest projecte ens fa creure, veritablement, en la nostra contribució positiva per tal de construir una societat millor i en la solidaritat demostrada en aquests moments difícils.

Conclusió

Viure una situació com la que aquests mesos hem hagut d'enfrontar no ha estat fàcil. Les persones que conformen l'associació tenen diverses situacions personals —unes més complicades que altres— però al cap i a la fi, som una xarxa que sempre ha treballat amb l'objectiu de donar petits canvis i millores que estiguin a la nostra mà per fer l'experiència de la mobilitat millor i portar el programa Erasmus+ a un lloc superior. És per això que estem orgulloses de la nostra evolució, ens trobem amb reptes pràcticament diaris per poder seguir al peu del canó i seguim donant el millor de nosaltres, aconseguint portant a terme iniciatives i projectes que mai ens haguéssim trobat amb cor d'emprendre. La pandèmia i aquesta crisi ens ha ensenyat a reinventar-nos, a trobar la il·lusió en moments difícils i a lluitar contra la resignació a les dificultats de la situació, posant sempre al centre el benestar de la comunitat d'estudiants internacionals i les seves ganes de continuar sentint-se com a casa en temps de confusió. ■

¹ ESN (2020). El impacto del COVID-19 en las becas de movilidad, *Erasmus Student Network Spain*
Recuperat de: <https://www.esn-spain.org/news/efecto-erasmus-y-el-coronavirus>

LA UNIVERSITAT MATERNAL

GUILLEM LLORET I TRIOLA

L'any 2017, en el marc d'un estudi publicat a *The Journal of Pediatrics*, es van captar imatges del que passava al cervell de 22 nenes de 4 anys, les quals van dividir en dos grups. Al primer grup els explicaven un conte de cinc minuts mentre les nenes en miraven les il·lustracions. Al segon se'ls projectava un vídeo, també de cinc minuts, on una persona els explicava un conte amb una sèrie de recursos il·lustratius en forma de contingut audiovisual.

La diferència entre els resultats dels dos grups va ser abismal. Les nenes del primer grup —les que, segons l'estudi, van rebre una “maternal sha-

red reading quality”— van activar i connectar àrees del cervell com la introspectiva —relacionant els continguts del conte amb la seva visió i vida particular—, la semàntica —que permet interpretar el llenguatge— i la memòria —que permet veure imatges amb la imaginació—, entre moltes altres. El cervell s'estimulava i es reforçava i les connexions neuronals es multiplicaven. En canvi, els cervells de les nenes que solament veien un vídeo només activaven una xarxa neuronal, la de la percepció visual. La resta d'àrees es posaven en posició de repòs, com si s'haguessin aturat. Els seus cervells no treballaven la informació que rebien, sinó que simplement en miraven la història des de

fora, sense integrar-la amb les altres xarxes neuronals, com la imaginació. Les nenes no estaven aprenent.

Vaig descobrir aquest estudi arran d'un tuit de l'Oriol Canosa (@Oriol-Canosa) durant una classe en línia en la qual ell no participava i els continguts de la qual no giraven al seu entorn, no, no. De fet, el tema era completament diferent. I és que un cop les classes van perdre la màgia del directe, van passar a competir amb la resta de continguts que tenim en oferta els universitaris per fer-nos la nostra pròpia graella diària d'entreteniment. I és difícil competir amb altres gèneres perquè les classes ni són ni seran un espectacle.

Recordo molt intensament l'argumentari de la universitat durant el primer confinament a favor de mantenir la majoria de les classes en directe en comptes de penjar-les enregistrades perquè l'alumne les pogués veure quan volgués, tal com feien altres universitats. La raó era bastant senzilla. Un cop s'enregistra una classe, aquesta passa a ser un contingut audiovisual d'una durada determinada que competirà amb altres continguts, de la mateixa manera que ho fa una sèrie a Netflix que es regeix per les lleis de l'economia de l'atenció. Si una sèrie té 8 capítols, és més interessant que si en té 13. Si una classe tingués música dramàtica de fons, potser tindria oportunitats de competir amb el capítol especial de la Jules de la sèrie *Euphoria*.

Aquesta no deixa de ser una aposta de la universitat que ni em satisfà a mi ni als quasi 9.000 estudiants de la Pompeu que estem seguint l'ensenyament de forma virtual. Perquè en el marc d'entendre un grau universitari com molt més que els seus continguts, com una vivència, l'anomenada "experiència universitària" queda molt tocada per aquestes mesures. L'acumulació de mesures dels últims mesos competeix amb l'acumulació de continguts que ens han quedat pendents per veure o fer, i pels quals ens falta trobar les ganes i les energies enmig d'una situació de semiconfinament de durada incerta.

És d'agrair, però, l'atenció pel directe. Per evitar que l'experiència universitària es converteixi en una sèrie d'arxius de vídeo en una carpeta a l'escriptori del nostre ordinador. Quan les classes es converteixen en un contingut audiovisual passa una cosa similar que amb el teatre gravat o els mítings virtuals d'aquesta campanya electoral



"La campanya il·lustrada (1)"
Manel Fontdevila al Diari Ara (28/01/2021)

estranya. No existeix una màquina que pugui enregistrar la màgia de les relacions humanes en directe ni reproduir-la a un altre espai. L'experiència de poder dir "Jo vaig assistir a una de les classes d'en Gabriel Ferrater" o d'escoltar un monòleg des de la segona fila de la sala petita del Lliure de Gràcia no es pot enregistrar; es viu. I en una època grisa en què hi ha poques coses que ens facin vibrar de veritat, tots els continguts que tenim a l'abast lluiten per la nostra atenció prometent-nos que ens faran viure més que els altres.

L'educació no ha de convertir-se en un espectacle. Enmig de l'acumulació d'espectacles de Debord —ara, amb continguts infinits com focs artificials intentant arribar a la lluna— no hi ha espai per a les classes virtuals. Ni cal buscar-ne. Podem aprendre molt i molt d'aquesta pandèmia. Hem perdut un any de vivències universitàries i acadèmiques a canvi d'uns continguts alienats, i la universitat ho ha de contrarestar amb les qualitats que només aquesta pot tenir: una universitat maternal, de qualitat, personalitzada, propera i humana. ■

Article citat

Hutton, J. S., Phelan, K., Horowitz-Kraus, T., Dudley, J., Altaye, M., DeWitt, T., & Holland, S. K. (2017). Shared Reading Quality and Brain Activation during Story Listening in Preschool-Age Children. *The Journal of Pediatrics*, 191, 204–211.e1.
Recuperat de [https://www.jpeds.com/article/S0022-3476\(17\)31097-1/fulltext](https://www.jpeds.com/article/S0022-3476(17)31097-1/fulltext)

ESTUDIAR **ÉS** LLUITAR



ORIOL OLMO

La crisi generada per la pandèmia de la COVID-19 també ha sacsejat amb força el món universitari. D'aquí poc farà un any, doncs, que es va declarar l'estat d'alarma i des de llavors s'ha agreujat la bretxa digital que molts estudiants pateixen de primera mà. El coronavirus no només ha capgirat per complet el nostre model d'aprenentatge, fent-lo més inaccessible, més memorístic, sinó que també ha posat de manifest una sèrie de problemàtiques que l'estudiantat de la Pompeu Fabra anem arrossegant des de fa molt temps —com la manca de recursos—. La no-presencialitat a les classes magistrals o teòriques, la dificultat d'accés als materials i el cansament inherent a les classes virtuals, entre molts altres problemes, han emergit com a noves qüestions que s'afegeixen a d'altres que històricament hem patit com a estudiants.

L'assemblea d'estudiants del campus de Ciutadella ha engegat una campanya, bàsicament per les xarxes socials, per evidenciar totes aquelles problemàtiques que els estudiants hem hagut d'assumir a la nostra activitat universitària. Des de l'Assemblea, a més, també s'ha manifestat i s'ha volgut posar llums i taquígrafs a diversos temes que sovint passen desapercibuts a la vista del conjunt de l'estudiantat; tals com la precarització i l'abandonament que han patit molts docents en l'àmbit de la formació, exàmens a contrarellotge i mesures poc adaptades a la no-presencialitat, la negativa de diversos persones docents a no enregistrar les classes i l'excessiu control sobre el plagi en l'entrega de treballs, entre molts altres.

Davant de tot aquest panorama, en què hem estat dels més afectats, l'Assemblea de Ciutadella inicia una campanya comunicativa a les xarxes socials per tal de fer aflorar totes aquestes situacions i desemmascarar la nefasta gestió de la universitat. Consisteix, doncs, a publicar —sigui via Twitter o Instagram— situacions viscudes en primera persona i que precisament posin de manifest la nul·la organització i voluntat d'atendre a l'estudiantat en aquesta situació marcada per la crisi sanitària. Amb l'etiqueta #ExposemLaUPF s'incentiva a què l'estudiantat alci la veu contra totes aquestes situacions injustes i que, en certa forma, des de l'Assemblea es pugui donar visualització per tal que la universitat doni una resposta que estigui a l'alçada de les demandes.

Amb una crisi econòmica i sanitària cada cop més violenta, una universitat que ens dona l'esquena i una manca de recursos històrica, només tenim una forma de fer front a aquesta situació. La militància política és l'única eina que ens permet organitzar-nos i lluitar per revertir totes aquestes problemàtiques que patim l'estudiantat de classe treballadora. L'Assemblea Ciutadella, l'espai de confluència i d'unitat de tot el moviment estudiantil al campus, està demostrant que és el soci més fidel a totes aquelles problemàtiques que estem patint. Recentment, també s'ha posat en marxa la Ciutadella Col·lectiva, una biblioteca virtual que serveix com a banc d'apunts per a tots els graus del campus.

I és que s'ha demostrat que només, des de la col·lectivitat, podem revertir els efectes negatius d'una crisi que ens asfixia. Només, organitzant-nos i lluitant, garantirem que la universitat ens escolti i atengui les nostres demandes. Necessitem col·lectivitzar el coneixement, alçar la veu contra totes aquestes situacions, no callar davant de cap injustícia, i sobretot crear un entorn segur pel jovent de classe treballadora que som els que més patim aquesta crisi. Estem farts de promeses incomplertes i de bones paraules, reclamem fets perquè també ens hi va la nostra vida acadèmica. Exigim que se'ns escolti, que es facin possibles les nostres reivindicacions, i sobretot, una universitat que mai més ens doni l'esquena. L'estudiantat, un col·lectiu històricament oprimat, només té una via per poder construir la nostra universitat: militar políticament. Estudiar és lluitar. ■



ELS GRANS OBLIDATS EN TEMPS DE PANDÈMIA: ELS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS

HELENA CATALÁN BUSQUETS

El dia 13 de març del 2020, la Generalitat ordenà el tancament d'escoles, instituts i centres universitaris. Aquest decret feu ostensible el poder de la COVID-19 a l'hora de comprometre un dels drets fonamentals, recollit en l'article 27 de la Constitució Espanyola: el dret a l'educació. La docència va patir una incommensurable transformació, una metamorfosi mai vista: la transmissió de coneixement presencial quedava totalment reemplaçada per l'ensenyament virtual. Els poders polítics i els mitjans de comunicació han focalitzat la seva atenció en els alumnes que cursen l'educació obligatòria, aquells que es troben en pro-

cess d'adquirir el que s'estipula com a coneixements bàsics. En canvi, els estudiants universitaris s'han convertit en un col·lectiu ignorat socialment, en un nínxol generacional sense espai en l'agenda periodística i amb una presència nímia en els debats polítics. Paradoxalment, aquells responsables de reconstruir el nostre futur, de recollir les runes derivades de la crisi sanitària i erigir uns fonaments fermes, són els 'grans oblidats' en temps de pandèmia.

L'emprenedora Olga Barceló, especialitzada en psicologia evolutiva i transpersonal, identifica tres categories que caracteritzen l'impacte de la COVID-19 en els estudiants universi-

taris. La primera guarda relació amb el xoc emocional intrínsec en el procés d'adaptació a una nova educació digital. Els alumnes de les universitats han estat coaccionats a variar les seves rutines i uns patrons educatius propis, a fi d'adaptar-los a la nova realitat telemàtica. L'adquisició de la informació, l'avaluació acadèmica i el procés de capacitació instrumental han adoptat un format virtual, que ha provocat un alarmant increment de la bretxa digital. Des de la irrupció de les anomenades "societats de la informació", la humanitat ha estat testimoni del sorgiment d'un col·lectiu vulnerable sense accés a internet i a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). El nucli estudiantil

ELS GRANS OBLIDATS EN TEMPS DE PANDÈMIA: ELS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS

que conforma aquest grup, enguany ha de fer front a una problemàtica dual: l'obstacle d'accedir a les noves tecnologies i la dificultat d'adquirir coneixement acadèmic mitjançant aquestes noves tecnologies. La implicació directa d'aquesta desigualtat tecnològica és el ressorgiment de l'elitisme en l'àmbit educatiu. Aprendre es convertirà en un dret exclusiu, en un privilegi únic, d'aquelles persones amb accés a la xarxa i a dispositius electrònics.

El segon bloc identificat com a eix de conflicte, és la fusió existent entre la part acadèmica i la domèstica, en un moment de transició i separació de l'estudiant. En paraules d'Olga Barceló: *"Un punt comú en tots vosaltres [estudiants] és l'anhel de definir la vostra identitat amb independència del nucli familiar [...]. Aquesta separació no només us genera [als estudiants universitaris] riquesa interna sinó que és necessària perquè comenceu a independitzar-vos i convertir-vos en éssers autònoms"*. L'esclat de la pandèmia ha aturat aquest procés de ruptura i el lligam entre l'estudiant i l'àmbit familiar, atès que els alumnes han estat forçats a desplegar la seva formació acadèmica en un nucli domèstic, íntim, allunyat de l'escenari social de les universitats. La transcendència d'aquesta problemàtica queda recollida en els mots de la psicòloga: *"Aquest vincle no independent i no tant autònom minvarà inexorablement el procés de maduració del col·lectiu universitari, originant una forta dependència dels estudiants amb el seu nucli familiar"*.



L'última categoria d'aquesta anàlisi és la influència que la COVID-19 exercirà en la projecció futura de l'estudiant. El format digital impedeix generar contacte social i la mobilitat física que, segons Olga Barceló, són dues condicions clau a l'hora de configurar la capacitat de presa de decisions dels individus. Conseqüentment, els estudiants universitaris del segle XXI desenvoluparan habilitats cognitives i pautes de presa de decisions determinades per la manca de socialització i mobilitat. Inevitablement, s'iniciarà una era on l'individualisme, el treball personal i la responsabilitat particular seran les empremtes definidores d'uns alumnes privats de relacions interpersonals, desplaçament territorial i moviment global. Com constata la nostra psicòloga: *"Sou la generació més ben preparada per voltar el món, amb uns coneixements més sòlids, amb un sorprenent domini d'idiomes i un notori esperit transnacional, quan el món no es pot voltar"*.

Aquest dèficit d'interacció social, reforçat per una sobredosi de solitud, permanència i invariabilitat constant, deixarà una marca recòndita en el camí dels nostres estudiants universitaris, en el futur dels 'grans oblidats' en temps de pandèmia.

Una vegada avaluats els punts d'impacte de la COVID-19 en els estudiants universitaris, copsem que és essencial que les universitats dotin els seus alumnes d'eines personals i acadèmiques, amb una sòlida xarxa d'atenció psicològica, per tal d'integrar amb èxit aquesta revolució educativa. Només així, serà factible la conversió de la nostra generació estudiantil en autèntics ciutadans del món, que són els que disposaran dels estris adients per restaurar el nostre món escapçat i alçar-ne un de nou. ■

L'Associació Quirúrgica Gimbernat, o AQG, és una associació formada per estudiants de medicina del Campus Universitari del Mar que busca fomentar, satisfer i enriquir l'interès per la cirurgia i les seves diferents especialitats. Des del 2011, any en què va néixer l'associació, s'han organitzat múltiples activitats que han inclòs conferències, tallers, congressos, pràctiques, i, fins i tot, estades a l'estranger. Les conferències sempre s'han intentat enfocar al voltant dels múltiples àmbits de la cirurgia, des dels aspectes més acadèmics com l'exposició d'especialitats o projectes d'investigació, fins a tractar aspectes més humanístics i culturals.

Pel que fa als tallers o *workshops*, el que pretenen és proporcionar coneixements i aptituds útils en la pràctica medicoquirúrgica. D'aquesta manera, els socis i sòcies de l'associació poden aprendre a moure's per un quiròfan i vestir-se de manera estèril amb el taller d'asèpsia i antisèpsia, així com aprendre i millorar els principis bàsics de sutures i nusos amb el taller de sutures. Respecte als congressos, el curs passat vam organitzar SCALPEL, una jornada plena de conferències amb ponents de renom internacional i tallers avançats sobre diferents especialitats quirúrgiques com la cirurgia cardíaca, la cirurgia general, la traumatologia, l'oftalmologia, el politrauma, la dermatologia i la cirurgia plàstica, entre d'altres.

A més, a través de l'AQG també s'organitzen els Clerks-hips i Erasmus, que són estades a l'estranger que tenen una durada d'un mes i de tres mesos, respectivament. A través d'aquest programa, els i les estudiants poden formar part d'un servei quirúrgic de centres de referència a escala europea. D'altra banda, també organitzem amb l'Hospital del Mar jornades en cirurgia menor per a cursos inferiors i, en cirurgia major, per a cursos superiors. Amb tot això, el que es pretén és que aquells estudiants que ho desitgin, puguin apropar-se al món de la cirurgia d'una manera més personal i enriquidora.

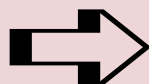
Malauradament, la pandèmia de la COVID-19 ens ha alterat tota la dinàmica de l'associació, però lluny d'aturar les nostres activitats fins que millori la situació, ens hem esforçat a adaptar el nostre funcionament. Hem passat de fer les assemblees de manera presencial a reunir-nos de manera telemàtica. També les conferències s'han hagut d'adaptar al format en *streaming*, la qual cosa permetia deixar-les gravades perquè més gent pogués accedir-hi posteriorment. Respecte als tallers, s'han ajustat les places a la capacitat de les aules respectant la distància social, s'han fet més sessions perquè la gent interessada pogués accedir al taller i s'han pres totes les mesures higièniques corresponents per garantir un espai segur de la COVID-19.

A més a més, davant les mancances formatives d'uns cursos acadèmics amb restriccions pel que fa a les pràctiques hospitalàries, l'associació ha volgut fer un pas endavant, creant nous tallers per a aquells alumnes que no han pogut rebre la formació idònia durant els mesos més durs de la pandèmia. Aquest és el cas del taller d'anamnesi i exploració física orientat a alumnes de quart curs, que ha rebut un *feedback* excel·lent. Sembla que els i les estudiants del Campus del Mar estan ansiosos per poder trobar moments d'interacció i experimentar amb els seus coneixements, i des de l'AQG els hem volgut oferir una via per fer-ho.

D'altra banda, ens hem proposat seguir endavant amb el projecte SCALPEL. Ara bé, aquest nou any serà en un format diferent. Les conferències seran totes en *streaming* i els tallers s'organitzaran de manera que cada dia es farà una de les trajectòries. D'aquesta manera els grups seran més petits i es minimitzarà la interacció social. Així doncs, tot i que la pandèmia ha canviat la manera de funcionar de l'associació, no ens hem deixat abatere i hem continuat fent el que més ens agrada! ■



Si voleu saber-ne més sobre la nostra associació, ens podeu trobar a:



aqgimbernat.com



[@aqgimbernat](https://www.instagram.com/aqgimbernat)

EL IMPACTO DE LA COVID-19 EN LA UNIVERSIDAD:



ISABEL BEDOYA PALOP

No es una novedad afirmar que la pandemia del coronavirus se ha inmiscuido en todos los ámbitos de nuestra vida. La expansión del virus a nivel mundial en un periodo tan corto de tiempo ha obligado a los diferentes gobiernos a la toma de medidas preventivas y de contención sanitarias que se han tenido que ir adaptando a la situación conforme iba evolucionando. Como no podía ser de otra manera, la crisis del coronavirus ha tenido su incidencia en la educación superior, que ha cambiado de manera radical. Esto se ha traducido en el cierre de universidades, la suspensión de cursos, asignaturas prácticas y seminarios, y el establecimiento generalizado de la modalidad no presencial por vía telemática. Así mismo, ha supuesto un descenso notable de las relaciones internacionales, y no solo para el envío y la recepción de estudiantes, sino también para el personal académico, al que se ha instado a no realizar desplazamientos.

Según el informe de UNICEF de mayo de 2020, un 90 % de la población estudiantil mundial se ha visto afectada por el cierre de las instituciones educativas. Los cierres empezaron a partir

de marzo con la finalidad de frenar la curva de contagios, y se mantuvieron hasta finalizar el curso académico 2019/20. En el siguiente curso académico 2020/21 se intentó llevar a cabo una modalidad mixta presencial-virtual, sin embargo, con la evolución del virus y su incidencia en la población se han vuelto a tomar medidas que priorizan la modalidad telemática. Estas medidas tienen como referencia la pandemia de influenza o “gripe española” de 1918, donde está demostrado que había una correspondencia entre las tasas de mortalidad más bajas y las regiones que cerraron escuelas y prohibieron las reuniones públicas.¹

¿Qué han supuesto estos cambios para la comunidad universitaria? La principal consecuencia es que se han aumentado las disparidades que ya existían. La cuestión de que solo sea posible la educación por vía telemática ha sesgado el rango de población que puede acceder a la misma, siendo los más perjudicados los estudiantes con menos recursos económicos. El porcentaje de hogares con acceso a internet con al menos un miembro de 16 a 74 años en 2019 era del 91,2 %, mientras que a lo largo del año 2020 el porcentaje ha aumentado al 95,4 % según los datos extraídos del INE de noviembre

de 2020. A pesar de las iniciativas que han tenido muchas universidades de hacer llegar a su alumnado los medios para poder continuar con su formación académica no ha sido suficiente, porque no son solo los medios y la “brecha digital”, sino que afecta al tipo de conexión, al tamaño del hogar, al número de miembros de la familia, etc. En definitiva, a sus condiciones de vida.

La educación se ve como el gran igualador de las diferencias sociales, sin embargo, cuanto más tiempo continuemos en esta situación, hay una mayor probabilidad de que millones de estudiantes abandonen las clases por las consecuencias económicas derivadas de la crisis sanitaria. Antes de la pandemia había seis universidades de modalidad no presencial en España, y según los últimos datos del INE la tasa de abandono era del 43 % en la modalidad no presencial frente al 16,7 % en la modalidad presencial; también las tasas de rendimiento eran bastante inferiores en la modalidad no presencial en las universidades públicas con una tasa del 44,5 % de rendimiento frente al 78,9 % de la modalidad presencial. En marzo se tuvo que actuar sobre la marcha frente a la situación de confinamiento, lo que resultó en una serie de soluciones y adaptaciones de los

¿LA EDUCACIÓN COMO EL “DESIGUALADOR” DE LAS DIFERENCIAS SOCIALES?

métodos de enseñanza y de evaluación que, si bien cumplieron con las expectativas, en muchas ocasiones también fueron muchos los casos en los que se perdió a parte del alumnado. Estos cambios afectaron especialmente a los sectores de la población estudiantil más vulnerables: discapacitados, alumnos con problemas económicos, los que pertenecen a comunidades minoritarias, etc. A pesar de que en este nuevo curso sí que ha dado tiempo al profesorado y a las universidades a implantar la alternativa no presencial, ni todo el alumnado tiene las mismas condiciones de vida ni todo el profesorado está igual de bien preparado para estos cambios que, no solo afectan a los medios, sino también a los modos de impartir la enseñanza. Es complicado lograr llamar la atención de sus estudiantes o hacer seguimientos efectivos del aprendizaje a través de la pantalla; es imposible controlar que los alumnos participen, estén atentos, que no se levanten, que no estén con el teléfono o que no tengan la clase puesta de fondo. Por lo tanto, el éxito del aprendizaje depende de la responsabilidad del

alumnado y de su motivación con los estudios. Es especialmente destacable el caso de los alumnos de primer curso, ya que han perdido la posibilidad de tener referentes universitarios y de adaptarse a las exigencias del sistema superior de enseñanza.

Otro de los impactos derivados de la COVID-19 en la enseñanza es el aumento de la incertidumbre. Es complicado hacer planes a largo plazo porque vivimos en un constante limbo entre la presencialidad y la no presencialidad, las restricciones de movilidad y la cancelación de eventos. Esto empuja a su vez a un futuro laboral incierto: si la situación de trabajo en España ya estaba dominada por la precariedad, la pandemia ha engrosado el número de empleos precarios con salarios bajos, pocas horas y de carácter temporal. Esto ha afectado especialmente a las mujeres, ya que los sectores que se han visto más afectados han sido los que tradicionalmente han estado más “feminizados” como la educación, el comercio, la moda, la hostelería o el turismo.

Este horizonte tan difuminado de futuro es perjudicial para la moral de los estudiantes universitarios, ya que tener unas perspectivas laborales tan negativas e inciertas no incentiva el aprendizaje. Y si a esto le sumamos la falta de actividad física y la falta de relaciones sociales derivadas de las restricciones impuestas como consecuencia del virus, los jóvenes se enfrentan a una sensación de desidia que puede afectar a todos los ámbitos de su vida, también el de los estudios.

Sin embargo, no todo es negro, quizás esta pandemia sea una oportunidad para repensar la educación y la enseñanza, para aportar un sistema de calidad e inclusivo, para apostar por nuevos métodos a través de las plataformas digitales e incentivar las conexiones transnacionales, y, por supuesto, para que haya una mayor inversión en educación y en las infraestructuras digitales, que son las patas que han sostenido a la humanidad durante esta adversidad: los expertos por un lado y las comunicaciones y las conexiones por el otro. ■

¹ Barnum, M. (16 de marzo 2020). To close or not to close: As schools weigh tradeoffs in light of coronavirus, here's what research 1 says. Chalkbeat. Recuperado de: <https://www.chalkbeat.org/2020/3/9/21178727/to-close-or-not-to-close-as-schools-weigh-tradeoffs-in-light-of-coronavirus-here-s-what-research-say>

ÈLIA ADROHER I LLORENS

Classes en línia, quedades amb les amigues per Zoom, fer esport amb vídeos de YouTube, jugar a jocs de taula per l'ordinador... Tots coneixem perfectament totes aquestes accions que, de mica en mica, han passat a formar part de la nostra vida diària ara que estem encetant aquest esperançador 2021. Però no es pot negar que no tot en aquesta vida s'ha pogut adaptar a la distància i les mesures. I això els castellers ho patim de ben a prop.

De la colla de Trempats sempre en destaquem l'essència. "I què és per tu l'essència trempada?" ens hem preguntat moltes vegades. L'essència és formar part de la família: unir molts tu, jo, ell o ella per tenir un nosaltres, un nosaltres que té objectius, que planta llavors per veure créixer somnis i que, si tot va bé, els veu realitzats a la plaça. L'essència és fer pinya. I un castell, si té la pinya a més d'un metre i mig, no és un castell.

Durant els assajos de principis de març ja començava a ressonar el temut nom de "coronavirus" cada vegada que es tancava un castell i el baix quedava a mig pam de l'agulla, quan les croses es disposaven a passar uns minuts cara a cara juntes entre molts cossos i, en general, quan ens endinsàvem a passar una estona amb més contacte humà que del que hem rebut en el que quedava d'any. Tanmateix, en cap moment esperàvem que la situació acabés agafant tanta magnitud.

Ràpidament, vam anar veient com començaven a cancel·lar diades i assajos i ens era impossible gaudir del final de temporada que anhelàvem i pel que tant havíem treballat. Durant aquests mesos hem passat per alts i baixos com a colla: des de moments on un joc de Telegram ens feia estar units com mai, fins moments on la perspectiva de tornar a veure'ns els dilluns a la Guten o els dimecres a la gespa semblava tan llunyana que no li vàiem sentit a tot això.

I com s'encara el futur? Fent honor al nostre nom i permetent tirar-nos floretes a nosaltres mateixos, podem dir que som molt trempats i que farem el possible perquè ningú, ni tan sols una pandèmia mundial, pugui amb nosaltres. La tan repetida frase de "no puc quedar, tinc castells", tot i que ha perdut el seu ús més habitual, encara ressona en algunes cases. I és que les assemblees, les reunions o, simplement, les trobades per mantenir el contacte, continuen formant part del nostre dia a dia.

A poc a poc, anem preparant el camí per una futura tornada que no sabem ni qui, ni què i sobretot no sabem com: tranquils, en sabem el perquè. Potser no serà ni avui, ni aviat; però algun dia, tornarem a trempar. ■



JULIA LÓPEZ GARCÍA

Hay algo *ferrateriano* en toda esta situación pseudoapocalíptica. Revisando un edénico libro, *Les dones i els dies*, me asombro por las habilidades proféticas que regalan algunos hombres, algunos grandes hombres, más bien. “El mutilat” reza como título de uno de los más famosos poemas de Gabriel Ferrater. Y mientras avanzo en esa fuente de palabras ardientes y encarecidamente sutiles, advierto el reflejo de mi pasado. Sí, así es. De pronto, presiento como si las palabras se hicieran espejos de lo que un día fui. Pero, ¿Qué está diciendo esta? Se preguntará el lector. ¿Cómo se va a ver reflejada en cuatro hilos significantes, engordados de significado? Pues sí, así es. Mientras progreso en la lectura de este poema, me recuerdo hace tres años, en una pequeña aula del “edificio 20” (o así es como aprendimos a llamarlo los recién llegados) analizando, junto a un grupo de estudiantes y una profesora, el poema del que venimos hablando. Me recuerdo lejos, muy lejos de Ferrater y a remota distancia de ese concepto que abría la mezcla de versos. ¿Qué deben sentir los mutilados? Pensaba yo. ¿Cómo debe ser la vida sin aquello que un día te perteneció, y que hoy yace enterrado a kilómetros de ti? ¿Dónde quedarán los restos de esa sangre que fluyó por todo su cuerpo?

Hoy, creo que entiendo un poquito mejor aquello que Ferrater advertía. Soy capaz de abrazar con la memoria esa palabra, incluso de habitarla, porque sí, efectivamente, los estudiantes nos sentimos extrañamente mutilados, poblando un “Poema inacabat” (otra gran creación del escritor), viviendo en un “Temps enrere”, sumergidos en un océano de “Soledad”. O al menos, así pasamos los días, confinados en el caparazón de nuestras habitaciones, frente a una pantalla gélida y abúlica que ni siente, ni padece. Queremos pensar que el mundo está al otro lado, que más allá del “ahora”, en

un acristalado futuro, volverán esos “días azules” que tanto persiguen a Machado desde que su corazón detuvo su música. Pero por el momento, todo son hipótesis. Y yo presiento como si paulatinamente nos fuéramos convirtiendo en esos “hombres sin mundo” de los que nos hablaba Günther Anders. O mejor dicho, en una nueva versión de ellos, pues cierto es que, progresivamente, la exterioridad se nos

LOS MU- TI- LA- DOS

va haciendo un asunto cada vez más ajeno. No sabemos muy bien quiénes son los que están ahí, asomados tras el sinuoso cristal iluminado de nuestros ordenadores. Tampoco sabemos muy bien a dónde va todo aquello en lo que invertimos horas y horas de trabajo, quienes son los verdaderos receptores de todo aquello, ya que mayoritariamente desconocemos su facticidad, al igual que ellos desconocen la nuestra.

Me temo que la pandemia de la COVID-19 también está provocando serias interferencias en el ámbito universitario. La relación entre los emisores —maestros— y los receptores —estudiantes— está, en muchos casos, gravemente deteriorada. De pronto, de la noche a la mañana se nos deshizo un mundo. Se desarmó por completo, como si de un castillo de arena se tratase, nuestro día a día. La universidad se convirtió en una extraña ilusión, en una especie de espejismo que ni se disipa, ni termina de cuajar. Llevamos ya casi un año habitando este “poema inacabado”, ajenos a esos “mundos sin hombres” en los que se han convertido los campus y recintos universitarios. Y díganme: ¿No tienen ustedes la sensación, al conectarse día tras día a sus clases *online*, de que hay algo de mutilado, de incompleto, en el ambiente que se genera ahí? Como bien se advirtió hace ya unos cuantos siglos, en una de las maestrías de nuestra civilización, “el verbo también necesita hacerse carne”. Y sí: nosotros, los estudiantes, necesitamos que todas esas palabras que flotan indefinidamente por los ambientes de las lecciones virtuales se materialicen, se frenen, como antes lo hacían en el cerco de las aulas. Esa es la única manera de construir de verdad, sintiendo la viveza del conocimiento, observando cómo fluye, cómo late simultáneamente entre todos nosotros.

Aún con todo, soy consciente de que tenemos mucho que agradecer y de que, afortunadamente, pese a la “amputación de los espacios del saber”, hemos sido capaces de adaptarnos, de construir, gracias a la ortopedia tecnológica, una nueva tierra donde hacer florecer el conocimiento. Y sí, también confío en que volveremos a “caminar” con mayor vigor y entereza, porque a la recuperación de nuestras articulaciones espaciales mutiladas se le unirá otra nueva, la del saber virtual, que aunque no sustituye, sin duda, complementa. ■

EL SEGLE XXI, UN SEGLE DE CRISIS MUNDIALS: QUIN PAPER TÉ LA DIPLOMACIA (VIRTUAL)?



UNSA
Barcelona

HELENA ROBERT I CAMPOS / AINA PATIÑO PEDROLA

És manifest que la situació històrica actual no és només una crisi mundial de salut pública, sinó que també provoca i dilueix noves crisis econòmiques, socials i polítiques que materialitzen múltiples formes d'injustícia i desigualtat a tots els nivells i àmbits de la societat. En aquest context, la diplomàcia i els monumentals esforços que s'han realitzat envers diferents nivells de governança han esdevingut més rellevants que mai. La complexitat de les qüestions que afrontem i els reptes futurs que se'ns presentaran no són uns afers que els estats-nació puguin afrontar individualment. Queden enrere els dies en què qualsevol afer era un assumpte intern. En un món cada vegada més interconnectat i interdependent, cada actor —i no només els estats nació— és una peça fonamental del trencaclosques, sense el qual no es poden abordar eficaçment els reptes globals.

El novembre de l'any passat, els membres d'**UNSA Barcelona** van tenir l'oportunitat de participar en diferents esdeveniments relacionats amb el protocol i les organitzacions internacionals. Afirmant el paper crucial del protocol per a una comunicació reeixida entre membres d'organitzacions internacionals, Alba Merino Rosselló va destacar que el reconeixement d'altres estats nació per part de cada estat membre d'una organització és essencial en tot aquest procés¹. De fet, tal com ella va esmentar, el protocol ha de transmetre respecte mutu entre les parts que participen en negociacions de qualsevol mena. Dit d'una altra manera, entre els valors clau de la diplomàcia es destaca el respecte entre els diferents actors.

Sabem que ni la diplomàcia ni les crisis globals són exclusives del segle XXI. En el context europeu, les relacions in-

ternacionals van sorgir arran dels contactes entre emperadors i monarques que intentaven acordar el funcionament dels seus respectius règims de poder. Tot i que des d'aleshores s'han produït diversos esdeveniments històrics, que han transformat la naturalesa de les relacions internacionals i el marc en què es duen a terme, la premissa continua sent la mateixa: permetre la comunicació entre els actors i negociar i acordar de manera efectiva diferents qüestions que els afecten, buscant sempre un resultat mútuament beneficiós.

Tot i això, tant en la diplomàcia com en les crisis es manifesta una novetat crucial: l'abast i el format que adopten. De fet, si ens centrem en la situació actual que vivim, la diplomàcia és extremadament rellevant en temps de crisi i la pandèmia actual ha afectat greument el que històricament ha estat un element bàsic en les negociacions multilaterals; és a dir, contacte personal, cara a cara. En forçar els estats a comunicar-se a través de plataformes virtuals, la pandèmia no només està reformant les rutines dels decisors, sinó també com es prenen les decisions. Com la majoria d'activitats des del començament de la pandèmia, les converses diplomàtiques i les conferències internacionals s'han avançat en línia. Entre moltes de les dificultats que comporta aquest nou paradigma diplomàtic, hi ha la necessitat d'adaptar-se a les múltiples i diferents franges horàries, cosa que obliga certs països a debatre qüestions molt complexes en hores intempestives i requereix flexibilitat de totes les parts per fer rotacions regulars per dur-ho a terme. Però, per descomptat, i tal com va assenyalar Patricia Espinosa, secretària executiva de la UNFCCC, l'obstacle principal continua essent la manca de contacte físic, sobretot perquè les reunions informals són crucials per a un fructífer debat, a través dels quals es podran arribar a acords a les darreres sessions de les conferències diplomàtiques.²

En general, assistim a un moment de transformació de la diplomàcia sense precedents. Sabem que la pandèmia no és, com es va pensar inicialment, una fase transitòria, sinó que més aviat conviurà amb nosaltres durant molt de temps. És per aquest motiu que és hora de reconèixer que el marc diplomàtic habitual ha quedat obsolet i que, per tant, es requereix un canvi en les mateixes regles de la diplomàcia. És més, la diplomàcia s'enfronta a un repte addicional, inherent als temps de crisi. En general, en circumstàncies d'incertesa econòmica i política i de malestar social, els discursos nacionalistes centren l'atenció en les

prioritats internes de cada estat, debilitant els llaços diplomàtics i la cooperació entre països. La carrera de vacunes per fer front a la COVID-19 —o la guerra— no en podria ser un millor exemple.

Tanmateix, permeteu que finalitzi amb una nota positiva. Com va dir Espinosa, “mai una generació ha tingut l'oportunitat de canviar tant en tan poc temps”. I són, de fet, les múltiples crisis estructurals coexistents actuals les que ens ofereixen l'oportunitat d'avançar i provocar canvis transformadors i positius per al futur. En la situació actual, gairebé tot és incert, però una cosa és clara: els problemes globals cada vegada més complexos requereixen no només la cooperació global sinó, el que és més important, la voluntat política. I la diplomàcia s'està transformant, i també els processos a través dels quals es prenen les decisions, incorporant cada vegada més el paper de la societat civil en el procés. I davant d'aquests canvis, la diplomàcia i els diplomàtics no tindran més remei que adaptar-se, perquè no hi ha camí a seguir sense ells. ■



¹ Alba Merino Rosselló a l'esdeveniment organitzat per Relaciónate y punto, JEF Espanya i JEF Catalunya, en col·laboració amb UNSA Barcelona: “Protocol and event organisation in international organisations”, 07/11/2020.

² Patricia Espinosa a la conferència pública celebrada a The London School of Economics and Political Science: “Our Slim Window of Opportunity: What the climate change agenda must achieve in 2021”, 03/02/2021.

LA ESTATUA DE PIXEL

MIGUEL ÁNGEL FAJARDO

La clase ha terminado veinte minutos después del contrato virtual acordado. El profesor pide perdón y se despide con un clic. Van desapareciendo, uno a uno, los recuadros de rostros enunciados con su nombre completo. “Adeu. Adeu. Adeu, merci”. Las palabras de voces tan distintas se van juntando en una sola flecha que el aparato entremezcla: “Ad-ad-ad-ú-ú-e-e-a-de-ci”. Vuelvo a estar en casa y levanto a la gata de mis piernas que ha dormido por más de una hora en mi regazo. Llevo un *short* de playa que contrasta con el suéter oscuro con el que me he presentado en clase. Regreso al mismo lugar fuera del encuadre de tres horas. Los mismos bultos de ropa en el suelo. Hace semanas que solo me preocupa limpiar el espacio suficiente que la cámara del portátil muestra de mi vida: un cuadro limitado en la biblioteca, el cuadro de pintura y la planta de plástico. Pienso en ese cuadro de pin-

tura y en lo que habla de mí para los otros treinta recuadros de desconocidos. Estoy seguro de que es una mejor impresión que la que habría dado estando presencialmente en la universidad. Me han visto más ropa de la que habría podido llevar a Barcelona, no me han visto de cuerpo completo, no han escuchado mi garganta aclarándose, ni el estornudo ni el bostezo. He podido levantarme dos veces para estirarme, he puesto los ojos en blanco ante la intervención de un compañero, he anotado una frase y he perdido la siguiente. Abro una ventana del cuarto. Me estoy atrasando con un poema dedicado al cielo. Empiezo a dedicarlo a las gotas de lluvia que comienza a caer en las lecturas de la clase de mañana. Y empiezo a culpar a Dios, como un buen católico que, sin querer, termina siempre por soltar todo el rencor que lleva. Lo acuso de robarme las palabras que ya no serán parte de mis escritos. Como el cielo de mi ventana no es suficiente, busco mejores cielos en varias ventanas del navegador. El ordenador sigue caliente. No es hasta mucho después de ver decenas de ventanas con cielos de Internet en las decenas de ventanas de mi navegador que me doy cuenta de que no he salido de clase. Mi nombre sigue inscrito en la plataforma. Antes de cerrar veo que hay alguien más allí. Un recuadro con la imagen congelada de un hombre. Bajo la imagen, las iniciales H.C. La belleza siempre intimida y siempre obliga a pensar en Dios. Anoto debajo del fallido poema del cielo: *Dios tampoco sabe usar Colaborate*. Me quedo observando los píxeles que han capturado aquel rostro. De la nada la estatua se mueve. Sus ojos se abren y se cierran. Me siento mal, no quiero seguir invadiendo su privacidad. Me siento tentado a escribirle, pero me dejo arrastrar por el impulso de observarlo en su privacidad. Luego de unos minutos me siento imprudente y cruel. Decido escribirle por el chat, pero la plataforma no lo permite. Amplío la ventana y puedo observar, píxel a píxel, su rostro pétreo. La pantalla me hace creer que su rostro cambia constantemente. Cambian de

color sus ojos, cambia el color de su piel, cambia el color de sus cabellos. Enciendo mi cámara y empiezo a estudiar dejando su rostro en el recuadro minimizado. Me acompaña en mi lectura, siento que a veces también me observa, e imagino que también se acerca a mi rostro virtual para poder apreciarlo a un tamaño más real. Actúo para el espectador que desconoce la agresividad de su presencia en mi pantalla. Me prometo que, al terminar su presencia en mi pantalla y yo esté solo en el salón de clase, ya estaré enamorado. Pasan los días y espero con ansiedad la mezcla de despidos cordiales que se chocan uno a uno para estar a solas con H.C. y poderle apreciar en mi cuestionable acto de egoísmo. Ya tuve la suerte de que su micrófono también se uniera a nuestra presencia. Respira profundamente. Le gustan los boleros argentinos y cubanos. Escucha podcasts exclusivamente en catalán. Habla cortésmente con su compañera de cuarto. Me impresiona el tiempo que puede estar en esa postura recta. He de admitir que he pecado y lo he llevado a mi cama, al sofá de la sala y a la cocina. He puesto su rostro entre mis espacios cotidianos, los mismos espacios que oculto a las otras estatuas. He arreglado la biblioteca y he comprado una lámpara. Me cambio día a día la ropa y ahora uso pantalón largo. Actúo esos treinta minutos al día que soy parte de H.C. y H.C. es parte de mí. A diferencia de los rostros y lugares que suelen marcar nuestros cuerpos, lo virtual me impide, propiamente, hacerle parte de mi existencia fuera del rectángulo. Hace días he dejado de sentirme yo mismo cuando estoy entre esos límites. Mis recuerdos con H.C. van creando una pila de datos consumidos y reemplazables en el espacio metafísico de la virtualidad. He llegado a pensar que cada tarde me enamoro ciegamente y cada noche mi amado muere. Y acepto lo absurdo y lo doloroso de este amor como un juego infantilmente serio con Dios. ■

- *Eh, chaval, ¿me escuchas? Se nos ha quedado la cámara encendida. Adeu.*

L'ARRIBADA DE LA COVID-19 A LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

Els efectes i conseqüències de la pandèmia mundial que avui en dia amenaça la salut global no han deixat indiferents les universitats d'arreu del món: docència híbrida, dificultats d'adaptació al nou format... Com ho està afrontant la comunitat universitària?

MIREIA BLANCO LÓPEZ

Milers d'estudiants ens hem trobat davant d'una situació completament nova i desconcertant; els mesos han anat passant i sembla que les circumstàncies no milloren gaire. Tot va començar un 13 de març, quan la història de la humanitat es va trobar amb un esdeveniment crític, el qual va suposar el confinament de milions de persones per evitar l'expansió d'un virus arribat de la Xina. Però, com va afectar això les universitats?

Els inicis de la pandèmia van ser caòtics, a conseqüència de la rapidesa en què tot va ocórrer. No obstant això, la docència va seguir endavant, però de la mà de la virtualitat. Un cop va arribar setembre, els estudiants universitaris vam haver d'afrontar l'inici d'un curs acadèmic molt diferent: el format en línia va adquirir un paper imprescindible en l'ensenyament, ja que les classes magistrals van passar a fer-se virtual-

ment, i el mateix va succeir amb els seminaris quan la situació sanitària va empitjorar a l'octubre.

El tancament dels establiments universitaris i la imposició forçosa de la interacció digital ha provocat un estat de frustració en els estudiants que, en molts casos, ha acabat derivant en problemes d'estabilitat emocional i/o mental. La rellevància de les tecnologies i la necessària formació en competències digitals mínimes s'han convertit en imprescindibles per tal de poder seguir amb normalitat el temari de les assignatures. Per això mateix, hem exigit comprensió per part del professorat i focalitzar la importància, a part dels estudis, en les necessitats emocionals.

Aquesta pandèmia ha provocat efectes negatius en molts àmbits i la incertesa sobre com serà el futur universitari és un dels problemes que més ens preocupa als estudiants, actualment. Cada vegada és més freqüent que la població es qüestionï la pedagogia del país; és evident que el sector educatiu i acadèmic està en crisi i que és molt complicat per tothom adaptar-se als nous temps. Les queixes per la pèrdua quasi completa de la presencialitat a les universitats s'han convertit en objecte de debat en les generacions joves, que demanen un canvi per poder viure la coneguda "experiència universitària". Tanmateix, la irresponsabilitat per part de moltes persones, de totes les edats, és la culpable de la situació precària actual i, per això mateix, com més augmenti la consciència sobre la importància de seguir les restriccions i mesures, més aviat reobriran les universitats les seves portes i es podrà recuperar el contacte humà a les aules.

A part dels estudis de grau o post-grau, la present crisi sanitària també està afectant greument el món laboral: l'augment de l'atur; la pèrdua de població activa i les múltiples dificultats per trobar feina són assumptes que inquieten a la societat. De fet, als professionals els amoïna que el rendiment acadèmic descendeixi i que els nous graduats universitaris no estiguin prou preparats per treballar en el sector en què s'especialitzin. Tanmateix, els docents estan intentant esborrar aquesta visió i la majoria d'universitaris dediquem tot el nostre esforç per tirar endavant els nostres estudis.

El 2020 i l'arribada de la COVID-19 han tingut conseqüències negatives evidents en la comunitat universitària, així com en molts altres aspectes. Els actuals estudiants universitaris ens trobem desorientats en moltes qüestions i està sent difícil seguir els estudis amb normalitat, tenint en compte que no trepitgem físicament la universitat. Malgrat això, aquestes circumstàncies canviaran en un futur i (aviat) podrem recuperar la vida que havíem somiat tenir en arribar a aquesta etapa de les nostres vides. Per tant, ens queda intentar adaptar-nos i aprendre el màxim possible en aquestes peculiars circumstàncies, per tal de tornar amb més forces que mai una vegada tot acabi. Ens queda ser resilents. —



DE LA NEUTRALITAT A LA PLURALITAT: L'APOSTA DE POST- CRASH



Un fantasma recorre les facultats d'economia: el fantasma de la pluralitat. Sota el vel de la neutralitat, a les facultats d'economia s'hi amaga una realitat molt crua; la reproducció acrítica de les idees que conformen l'*statu quo*; el que els economistes anomenen *ortodòxia econòmica*.

L'economia ortodoxa no és res més que un conjunt d'idees que pertanyen sobretot a l'escola neoclàssica i neokeynesiana fonamentades en la racionalitat, l'individualisme i la noció d'equilibri. L'ortodòxia està caracteritzada també per la tendència a matematitzar problemes de caràcter social i per tractar l'economia com una ciència exacta com podrien ser la física o la química.

Aquesta intenció de convertir l'economia en una ciència exacta, que aparegué a principis del segle passat amb les aportacions de Leon Wálrás¹, pretén extirpar-la del conjunt de les ciències socials per analitzar el comportament d'*homo economicus* en comptes del comportament de persones que viuen en societat. La voluntat de convertir l'economia en una ciència positiva cristal·litza en la caiguda de matèries introductòries de caràcter més transversal, com podien ser la Sociologia o la Teoria de l'Estat de molts plans d'estudis² —com ara el de la UCM³— entre els anys 80 i 90. En el que pertoca a les universitats catalanes, trobem esclètxes com pot ser l'assignatura de Sociologia a la UB, però en universitats més joves com la nostra, la UPF, les assignatures introductòries de caràcter transversal mai han existit.

El període en què aquestes assignatures interdisciplinàries cauen dels plans d'estudi de manera no casual coincideix amb l'inici del procés de mercantilització de la universitat pública. Aquest culminaria amb el Pla Bolonya i amb la conformació de l'ortodòxia econòmica actual en un moment històric marcat políticament pels governs de Donald Reagan i Margaret Thatcher i en l'àmbit teòric per les aportacions dels neokeynesians Paul Krugman i Paul Samuelson i d'autors de l'Escola de Chicago com G. J. Stigler i Milton Friedman.

Des de Post-Crash considerem que és hora d'abandonar aquesta pretesa neutralitat —que no deixa de ser la reproducció d'un paradigma del qual els seus fervents defensors en l'escenari post-2008 fins i tot ara reneguen⁴— i abraçar la pluralitat. És hora de tornar a dotar l'economia del caràcter de ciència social que mai hauria d'haver abandonat.

En un acte per Post-Crash l'any 2015⁵, en Bernat Sellarès al·ludia al caràcter polític de l'economia fent referència a

l'origen etimològic de la paraula, i la síntesi que en feia és que l'economia sorgeix del conflicte distributiu. En consonància amb el significat original que els grecs van dotar el terme *economia*, entenem que la interdisciplinarietat és una condició indestriable dels estudis d'economia. No podem aspirar a comprendre els fenòmens econòmics sense saber com s'organitza la societat en què es produeixen i com es relacionen els seus membres.

Per materialitzar respostes a les nostres inquietuds, a Post-Crash formem comissions en les quals les estudiants s'integren de manera voluntària en les assemblees. La tasca d'aquestes comissions gira al voltant de tres eixos principals:

En primer lloc, impulem actes en forma de xerrades, cicles i debats per promoure una visió més plural i contrahegemònica de l'economia.

En segon lloc, lluitem per a uns plans d'estudi plurals, interdisciplinaris i crítics. Per avançar en aquesta direcció, a curt termini volem impulsar un mínor que complementi els estudis d'economia amb un contingut més crític i transversal. Així mateix, paral·lelament treballem en l'anàlisi dels nostres plans d'estudi per detectar les mancances i elaborar informes amb recomanacions i propostes dirigides a millorar la qualitat dels nostres graus.

En tercer lloc, promovem l'autoformació i el debat entre els membres de l'associació, atès que entenem que el coneixement té molt més a veure amb la cooperació que amb la competició. Dins de l'associació hi ha persones amb interessos diversos que estan més familiaritzades amb camps i escoles diferents de la nostra ciència, per això creiem que l'intercanvi d'idees que es produeix en el si de l'organització és molt enriquidor per a tots nosaltres.

Finalment, deixant de costat el vessant més acadèmic, cal recordar que Post-Crash som una associació d'estudiants. Com a tal, promovem actes de caràcter més lúdic com poden ser jornades de cohesió en diversos formats: excursions, sopars, qüestionaris de Kahoot... En definitiva, el que la pandèmia ens permet fer a cada moment. ■

¹ Julien Canavera, 2019. Obtingut de: <https://www.elsaltodiario.com/el-rumor-de-las-multitudes/la-economia-una-ciencia-idiota>

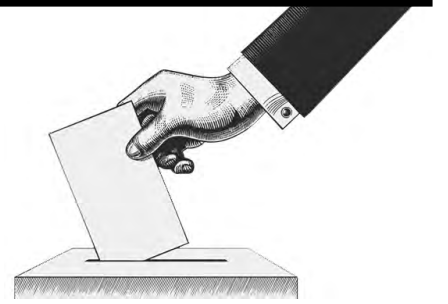
² Economistas sin Fronteras, 2020. Obtingut de: https://ecosfron.org/wp-content/uploads/2020/11/LIBRO_DIGITAL_I-DSSEE_ECOSFRON.pdf

³ Síntesis de Planes de Estudio de la Facultad de CC.EE y EE de la UCM. Obtingut de: <https://ecosfron.org/investigacion-diagnostico-sobre-la-situacion-de-la-ensenanza-de-la-economia-en-el-sistema-universitario-publico-espanol/>

⁴ Financial Times, 2021. Obtingut de: https://amp.ft.com/content/7b6242c5-8a25-4d98-ba0a-f9d9bd046085?_twitter_impression=true

⁵ Podeu recuperar l'acte aquí: https://www.youtube.com/watch?v=u8WQ7lffbyU&ab_channel=PostCrashUPF

NOVES ELECCIONS, VELLS COSTUMS



RAÚL GIL MONTERO

Tornem a veure'ns immersos dins unes altres eleccions. Aquest 14 de febrer estem convocats, una altra vegada, a acudir a les urnes i participar activament en la democràcia. Des de la tardor del 2017 hem viscut dues eleccions autonòmiques, dues generals, unes municipals i unes europees. Però, naturalment, aquestes no seran unes eleccions habituals.

La COVID-19 ho ha canviat tot en un àmbit caracteritzat pels canvis constants. Davant el risc sanitari que suposen unes eleccions, alguns governs, com és el cas de les comunitats autonòmiques basques i gallegues, van retardar les eleccions confiant a trobar un millor context sociosanitari a curt termini. Fora d'Espanya trobem exemples d'aquells que no van voler ajornar-les ni un sol dia: Donald Trump va ser derrotat mentre les mascaretes tapaven milions de somriures i Marcelo Rebelo de Sousa va ser reescollit recentment a Portugal entre una abstenció històrica. Més enllà de les conseqüències sanitàries o repercussions polítiques, sorgeix una pregunta: com ens afectaran als joves universitaris?

Fa no tant de temps la convocatòria de noves eleccions incrementava exponencialment les activitats polítiques ja de per si ben presents a la nostra universitat. Era freqüent trobar-se els campus encartellats, solcats de *graffitis* o trobar-hi alumnes o fins i tot polítics professionals aprofitant el nostre entorn per transmetre els seus missatges. També podíem assistir presencialment als debats entre candidats o segones (o terceres) espases que organitzaven amb regularitat des de la web de debat.org. Aquests debats, sovint

allunyats del focus mediàtic, ens permetien escoltar propostes dirigides a la joventut o participar-hi activament formulant preguntes. Ara només ho podem viure des de casa.

Els joves, com a col·lectiu, hem vist com hem passat a ser referents d'actualitat. Des de sectors molt variats se'ns ha acusat de causar els principals focus de contagi. Sobre les nostres actituds i accions ha recaigut bona part de la responsabilitat i culpa d'una gestió pública pèssima sense objectius clars (i encara pitjor execució). Representants polítics han caigut sense pudor, ni vergonya, en bastes fal·làcies ecològiques, volent extreure conclusions comunes des de casos concrets. I mentre veiem fiscalitzats tots els nostres actes, seguim patint els greus efectes econòmics i socials, a més a més de la ja clara amenaça que suposa la COVID-19 per la nostra salut.

Repercutirà això en la participació política el 14 de febrer? Partíem d'una situació prèvia preocupant, respecte als nivells d'abstenció electoral: segons l'últim estudi de l'Observatori Català de la Joventut (2017) la ràtio adult-jove en el vot se situava en l'1,76, és a dir: un jove votava per cada 1,76 adults. És manifest que els joves ens abstenim més, participem menys en política i, en conseqüència, tenim menys influència. El desinterès i la desafecció per la política tradicional han sigut la resposta majoritària davant la falta d'incentius per participar políticament i, sobretot, per la manca de propostes prioritàries centrades en la joventut. La importància que els partits polítics atorguen a les problemàtiques que més ens afecten es veu relegada a un segon pla. Els grans debats televisius o declaracions

presumptament polèmiques seguiran sense posar l'accent en l'entrada del jove al mercat laboral, l'accés a un habitatge digne en unes condicions mínimes o la incompleta reducció de les taxes universitàries, després de la reducció del 30 % aprovada fa un any. Si donem una senzilla ullada dins els programes electorals presentats pels principals partits polítics per a aquestes eleccions ens costarà trobar propostes dirigides als joves. Sovint per trobar aquest tipus de propostes haurem de llegir els punts més destacats i dels que fan gala, i seguir buscant darrere una segona bateria de propostes redactades sense la intenció de convèncer ningú.

Els estudiants universitaris habitualment participem compromesos amb la nostra pròpia visió de la universitat o en defensa dels nostres drets polítics o socials. Enguany, però, ha sigut més difícil haver de coordinar-se telemàticament i sense poder fer bon ús dels recursos obtinguts gràcies al profund teixit social construït amb anys d'esforços. Seguir defensant el nostre dret a votar, a ser políticament rellevants i a fer escoltar la nostra veu serà possible malgrat les dificultats. Però també ens hem de preguntar com viuran això mateix els joves que socialitzen fora la bombolla universitària. Joves moltes vegades sense temps o recursos per interessar-se per polítics prepotents que els donen l'esquena, allunyant-se cada vegada més de la seva realitat social. Potser en endavant caldria no mesurar l'interès per la política de part dels joves en funció de la seva voluntat de participar, sinó en funció de com el sistema polític tracta i es preocupa per incloure'ls en els processos electorals, per construir la democràcia també des de baix, també des de la joventut. ■

Troba 10 paraules relacionades amb la pandèmia!

A M A S C A R E T A T V P
K L P A E S L Z N M N A Q
C N L A E I Q B R I E C U
O R M O N O U E B T M U A
N A W S B D S M A E A N R
T B E M D M E R T O N A A
A S I M P T O M A T I C N
G N T A A B V B I B F A T
I O R E A D T G I A N S E
P R Q L A S A R O M O H N
L D L C T N F C U O C Y A
U O L L A B E R T E L E T
C R C S P T L Z M O R M S

Solucions en la pàgina següent →

SAGU

Associacions! Si necessiteu suport i assessorament, el Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària (SACU) us pot ajudar:



AL RESCAT!

- ➔ A la realització d'activitats (presencials o virtuals).
- ➔ Al funcionament diari de la vostra associació (ajuts econòmics, despatxos, espais...).
- ➔ A la difusió de les vostres activitats.
- ➔ En tot allò (intentarem) que considereu necessari...
- ➔ Trobareu més informació a la pàgina web (upf.edu/participacio) adreçada a les associacions i podeu contactar amb nosaltres a través del CAU.



Encantades de poder-vos ajudar!

CONTACTA AMB NOSALTRES

Vols redactar a la revista o fer arribar una proposta al Consell d'Estudiants? Posa't en contacte amb nosaltres via:



ceupf@upf.edu



[facebook.com/ceupf](https://www.facebook.com/ceupf)



[@CEUPF](https://twitter.com/CEUPF)

SOLUCIÓ SOPA DE LLETRES

